

Seat No. : _____

NH-134

November-2025

B.Ed., Sem.-III

B-112 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 50

1. મનોવિજ્ઞાનનું વિષયવસ્તુ શું છે ?
(A) માનવી (B) પ્રાણી
(C) વાતાવરણ (D) વર્તન
2. મનોવિજ્ઞાનને પ્રયોગાત્મક સ્વરૂપ આપવાનો યશ કોને ફાળે જાય છે ?
(A) વિલિયમ જેમ્સ (B) કોહલર
(C) વુન્ટ (D) યુંગ
3. કસોટી સંચાલનની એકવિધતા શું કહેવાય ?
(A) માનાંકો (B) વિશ્વસનીયતા
(C) વસ્તુલક્ષિતા (D) પ્રમાણિતતા
4. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનું સમઘારણ કે સરેરાશ કાર્ય એટલે શું ?
(A) યથાર્થતા (B) માનાંકો
(C) વસ્તુલક્ષિતા (D) પ્રમાણિતતા
5. રૂબરૂ મુલાકાત કઈ અભ્યાસ પદ્ધતિમાં લેવામાં આવે છે ?
(A) નિરીક્ષણ (B) સહભાગી
(C) પ્રશ્નાવલી (D) મુલાકાત
6. વિકાસને અસર કરતાં પરિબલો કેટલા છે ?
(A) એક (B) બે
(C) ત્રણ (D) ચાર

7. વૃદ્ધિ કેટલા વર્ષ સુધીમાં તેની પૂર્ણ કક્ષાએ પહોંચે છે ?
 (A) 18-19 વર્ષ (B) 7 થી 12 વર્ષ
 (C) 7 થી 11 વર્ષ (D) આપેલ પૈકી એકપણ નહીં
8. નૈતિક વિકાસની ત્રણ કક્ષાઓ કોણે દર્શાવી ?
 (A) પિયાજેએ (B) એરિક્સન
 (C) કોહલબર્ગ (D) ફ્રોઈડ
9. ગર્ભાધાન સમયે રંગસૂત્રોની કેટલી જોડી હોય છે ?
 (A) 46 (B) 23
 (C) 26 (D) 47
10. માનવ શરીરના પ્રજનન કોષોમાં કેટલા રંગસૂત્રો હોય છે ?
 (A) 22 (B) 23
 (C) 46 (D) 47
11. મગજનો કયો ભાગ સ્મૃતિમાં મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે ?
 (A) હિપોકેમ્પસ (B) એમિંગડાલા
 (C) થેલેમસ (D) હાઈપોથેલેમસ
12. મહિલાના પ્રજનન કોષને શું કહે છે ?
 (A) થેલેમસ (B) અંડકોષ
 (C) શુક્રકોષ (D) ફિનોટાઈપ
13. યયાપચયની ક્રિયાનું નિયમન કોણ કરે છે ?
 (A) જીનોટાઈપ (B) જનીનતત્ત્વો
 (C) થાઈરોક્સિન (D) ઈન્સ્યુલિન
14. કોણે વિચારણાના બે પ્રકારો દર્શાવ્યા છે ?
 (A) સિલ્વરમેન (B) બ્રનર
 (C) જે. પી. ગિલફર્ડ (D) હર્બટ સિમોન
15. અમુક નિયમો અનુસાર લક્ષણોનું અરસપરસ મિલન એટલે
 (A) તર્કક્રિયા (B) સંકલ્પના
 (C) સમસ્યા (D) વ્યૂહરચના

16. કોણે વિચારણાના બે પ્રકારો દર્શાવ્યા છે ?
 (A) સિલ્વરમેન (B) બ્રનર
 (C) જી.પી. ગિલર્ડ (D) હર્બટ સિમોન
17. વર્તમાન અવસ્થાથી લક્ષ્ય અવસ્થા તરફ જવા માટેની પ્રક્રિયાને શું કહેવાય છે ?
 (A) નિર્ણય પ્રક્રિયા (B) તર્કક્રિયા
 (C) સમસ્યા ઉકેલ (D) નિર્ધારણ
18. સર્જનાત્મક સંશોધનના અગ્રણી કોને ગણવામાં આવે છે ?
 (A) ઓર્સબોર્ન (B) ગિલર્ડ
 (C) સેન્ડ્રોક (D) બેરોન
19. માનવમન અને કમ્પ્યુટર પ્રોસેસિંગ સિસ્ટમ વચ્ચેની તુલના કરવાના પ્રણેતા કોણ હતા ?
 (A) વોરેન (B) સિકારેલી અને મેયર
 (C) સિલ્વરમેન (D) હર્બટ સિમોન
20. સ્મૃતિનો પ્રથમ તબક્કો કયો છે ?
 (A) સંકેતાંકન (B) પુનઃપ્રાપ્તિ
 (C) સંગ્રહ (D) સ્મૃતિ અવરોધ
21. સાવેદનિક સ્મૃતિ કેટલા સમયની હોય છે ?
 (A) ત્રણ સેકન્ડ (B) બે સેકન્ડ
 (C) પાંચ સેકન્ડ (D) અમર્યાદિત
22. ભાષાના નાનામાં નાના અર્થપૂર્ણ એકમને શું કહે છે ?
 (A) ફોનેમ (B) મોર્ફેમ
 (C) સિન્ટેક્સ (D) સિમેન્ટિક્સ
23. 34 જોડિયા બાળકો વિશે કોણે અભ્યાસ કર્યો ?
 (A) રોજર્સ (B) ફોર્ડ
 (C) ગોટ્સમન અને શીલ્ડઝ (D) હરમન રોશાર્ક
24. માનવીના શરીરમાં કેટલા ટકા પાણીનું પ્રમાણ રહેલું છે ?
 (A) 90 ટકા (B) 58 ટકા
 (C) 22 ટકા (D) 78 ટકા

25. ભવાતીત ધ્યાનના પ્રણેતા કોણ હતા ?
- (A) મહર્ષિ પતંજલિ (B) મહર્ષિ મહેશ યોગી
(C) રમણ મહર્ષિ (D) મહર્ષિ અરવિંદ
26. ધ્યાનની જનની તરીકે કોને ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) શિક્ષણ (B) જરૂરિયાત
(C) ટેવ (D) રસ
27. ત્વચા દ્વારા કેટલા પ્રકારની સંવેદનનો અનુભવ થાય છે ?
- (A) ત્રણ (B) નવ
(C) બે (D) ચાર
28. પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા શિક્ષણના પ્રયોગો કોણે કરેલા ?
- (A) પાવલોવ (B) સ્કીનર
(C) થોર્નડાઈક (D) વોટસન
29. રેવનની બુદ્ધિ કસોટી કઈ સાલમાં રચવામાં આવી હતી ?
- (A) 1920 (B) 1940
(C) 1936 (D) 1967
30. બુદ્ધિ અંગેનો ત્રિપરિમાણાત્મક સિદ્ધાંત કોણે દર્શાવ્યો ?
- (A) થર્સ્ટન (B) ગિલ્ડર્ડ
(C) સ્પિયરમેન (D) ગાર્ડનર
31. માનવીના વિચાર, વાણી, રીતભાત અને જીવનશૈલી પર અસર કરતું મહત્વનું પરિબળ કયું છે ?
- (A) આનુવંશિકતા (B) સમૂહ માધ્યમો
(C) સરકાર (D) કાયદો
32. મનોશારીરિક વર્તનની માનસિક તત્પરતા એટલે શું ?
- (A) પ્રક્રિયા (B) મનોવલાણ
(C) પ્રતિક્રિયા (D) અપેક્ષા
33. માનવીના મનમાં રૂઢ થયેલા ખોટા ખ્યાલોને શું કહે છે ?
- (A) મનોવલાણ (B) પૂર્વગ્રહ
(C) અભિસંઘાન (D) પ્રબલન

34. શિખેલી પ્રક્રિયાની લુપ્તતાને શું કહે છે ?
 (A) વિલોપન (B) પ્રબલન
 (C) ભેદપરખ (D) સામાન્યીકરણ
35. કોણે વિચાર અને લાગણી સંદર્ભે પોતાના વિચારો રજૂ કર્યા છે ?
 (A) રિચાર્ડ લેઝારસ (B) હાન્સ સેલી
 (C) કોલમેન (D) સારાસન
36. આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે માનસિક લક્ષણોનું વર્ગીકરણ કઈ સંસ્થા દ્વારા દર્શાવવામાં આવે છે ?
 (A) WHO (B) UNIS
 (C) APA (D) UNO
37. કયું ઉપતંત્ર સુખના સિદ્ધાંતને અનુસરે છે ?
 (A) નિમ્ન અહમ (B) ઉપરી અહમ
 (C) અહમ (D) સ્વ
38. હિમશિલાનું ઉદાહરણ કયા ખ્યાલ સાથે સંબંધિત છે ?
 (A) મનોજાતીય અવસ્થા (B) સ્વખ્યાવસ્થા
 (C) ચેતન-અચેતન મન (D) બ્યાવપ્રયુક્તિ
39. મુક્ત સાહચર્ય પદ્ધતિ કોણે વિકસાવી હતી ?
 (A) રોજર્સ (B) ફ્રોઈડ
 (C) બ્લોચર (D) એલિસ
40. યોગસૂત્રની રચના કોણે કરી ?
 (A) સ્વામી વિવેકાનંદ (B) સ્વામી યોગાનંદ
 (C) મહર્ષિ પતંજલિ (D) મહર્ષિ મહેશ
41. મૂંઝાયેલી વ્યક્તિને શું કહેવામાં આવે છે ?
 (A) કસોટીકાર (B) ઉમેદવાર
 (C) સલાહાર્થી (D) સલાહકાર
42. શ્વાસને છાતીમાં ભરવાની ક્રિયાને શું કહે છે ?
 (A) પ્રાણાયામ (B) રેચક
 (C) કુંભક (D) પૂરક

43. કયું પ્રદૂષણ ધ્યાનની એકાગ્રતા પર અસર કરે છે ?
 (A) હવા (B) ગીચતા
 (C) ભીડ (D) ઘોંઘાટ
44. 2100ની સાલમાં પૃથ્વી પરની સપાટી પર સરેરાશ કેટલી ડિગ્રી ફેરનહીટ હવાનું તાપમાન વધી જશે ?
 (A) 2.5 (B) 5.5
 (C) 3.5 (D) 4.5
45. પર્યાવરણની મોટાભાગની સમસ્યાઓ કેવી છે ?
 (A) કુદરતી (B) આકસ્મિક
 (C) માનવસર્જિત (D) ભૌગોલિક
46. કઈ સંરચનાને સપાટ સંરચના કહે છે ?
 (A) સમચોરસીય (B) લંબચોરસીય
 (C) અમલદારશાહી (D) સરળ
47. ઈચ્છિત પ્રવૃત્તિને પ્રબળ કરે તેને શું કહેવાય ?
 (A) પ્રબલન (B) પ્રેરણા
 (C) વસ્તુ (D) ગ્રાહક
48. અસરકારક ધ્યેય પ્રાપ્તિ માટે શું આવશ્યક છે ?
 (A) ભરતી (B) આયોજન
 (C) નિયંત્રણ (D) સંગઠન
49. વિધાયક મનોવૈજ્ઞાનિકોના મતે કોણ વધુ સુખી છે ?
 (A) મહિલા (B) પુરૂષ
 (C) બંને સરખા સુખી છે. (D) કંઈ કહી શકાય નહીં
50. બિન શાબ્દિક સંકેતોને પારખવામાં કોણ વધુ કુશળ જોવા મળે છે ?
 (A) મહિલા (B) પુરૂષ
 (C) બંને સરખા સુખી છે. (D) કંઈ કહી શકાય નહીં

Seat No. : _____

NH-134

November-2025

B.Ed., Sem.-III

B-112 : Psychology

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 50

51. What is the content of psychology ?
(A) Human (B) Animal
(C) Atmosphere (D) Behaviour
52. Who is credited with giving psychology an experimental form ?
(A) William James (B) Kohler
(C) Wunt (D) Yung
53. What is the monotony of test administration ?
(A) Standards (B) Reliability
(C) Objectivity (D) Certification
54. What is the mean or average function of a psychological test ?
(A) Authenticity (B) Standards
(C) Objectivity (D) Certification
55. In which study method is face-to-face interview conducted ?
(A) Inspection (B) Participant
(C) Questionnaire (D) Interview
56. How many factors affect development ?
(A) One (B) Two
(C) Three (D) Four
57. By how many years does growth reach its full potential ?
(A) 18-19 years (B) 7 to 12 years
(C) 7 to 11 years (D) None of the given

58. Who outlined the three levels of moral development ?
(A) Piaget (B) Ericsson
(C) Kohlberg (D) Freud
59. How many pairs of chromosomes are there at the time of fertilization ?
(A) 46 (B) 23
(C) 26 (D) 47
60. How many chromosomes do the reproductive cells of the human body have ?
(A) 22 (B) 23
(C) 46 (D) 47
61. Which part of the brain plays an important role in memory ?
(A) Hippocampus (B) Amingdala
(C) Thalamus (D) Hypothalamus
62. What is the female reproductive cell called ?
(A) Thalamus (B) Testicle
(C) Sperm (D) Phenotype
63. Who regulates metabolism ?
(A) Genotype (B) Genetic elements
(C) Thyroxine (D) Insulin
64. Who has shown two types of thinking ?
(A) Silverman (B) Brunner
(C) J.P. Gilford (D) Herbert Simon
65. What is the combination of traits according to certain rules ?
(A) Logic (B) Concept
(C) Problem (D) Strategy
66. Who has shown the two types of thinking ?
(A) Silverman (B) Brunner
(C) J.P. Gilford (D) Herbert Simon

67. What is the process of moving from the current state to the target state called ?
(A) Decision process (B) Logic
(C) Problem solving (D) Determination
68. Who is considered the pioneer of creative research ?
(A) Orsborn (B) Gilford
(C) Centroc (D) Baron
69. Who was the pioneer of comparing the human mind and computer processing system ?
(A) Warren (B) Ciccarelli and Meyer
(C) Silverman (D) Herbert Simon
70. What is the first stage of memory ?
(A) Coding (B) Recovery
(C) Storage (D) Memory block
71. How long does conscious memory last ?
(A) Three seconds (B) Two seconds
(C) Five seconds (D) Unlimited
72. What is the smallest meaningful unit of language called ?
(A) Phoneme (B) Morpheme
(C) Syntax (D) Semantics
73. Who studied about 34 twins ?
(A) Rogers (B) Freud
(C) Gottsman and Shields (D) Hermann Rosharck
74. What percentage of water is in the human body ?
(A) 90 percent (B) 58 percent
(C) 22 percent (D) 78 percent
75. Who was the pioneer of transcendental meditation ?
(A) Maharishi Patanjali (B) Maharishi Mahesh Yogi
(C) Raman Maharshi (D) Maharishi Aurobindo

76. What is called as mother of attention ?
(A) Education (B) Need
(C) Habit (D) Interest
77. How many types of sensations are experienced by the skin ?
(A) Three (B) Nine
(C) Two (D) Four
78. Who conducted experiments on learning by trial and error ?
(A) Pavlov (B) Skinner
(C) Thorndike (D) Watson
79. When was raven's intelligence test created ?
(A) 1920 (B) 1940
(C) 1936 (D) 1967
80. Who has given three dimensional theory of intelligence ?
(A) Thurston (B) Gilford
(C) Spearman (D) Gardner
81. Which factor plays an important role on an individual's thought, language, behaviour, lifestyle etc. ?
(A) Heredity (B) Mass media
(C) Government (D) Norms
82. What is the mental cognition arising out psychophysical behaviour called ?
(A) Process (B) Attitude
(C) Response (D) Expectation
83. What are firm negative thoughts in the mind of the individual called as ?
(A) Attitude (B) Prejudice
(C) Conditioning (D) Reinforcement
84. What is gradual diminishing of a learned response called as ?
(A) Extinction (B) Reinforcement
(C) Discrimination (D) Generalization

85. Who has given his views regarding thoughts and feeling ?
(A) Richard Lazarus (B) Hans Selye
(C) Coleman (D) Saracen
86. Which organization provides an international classification of mental disorders ?
(A) WHO (B) UNIS
(C) APA (D) UNO
87. Which sub-system follows the principle of happiness ?
(A) Low ego (B) Superego
(C) Ego (D) Self
88. The example of the glacier is related to which concept ?
(A) Psychosexual state
(B) Dreaming
(C) Conscious-unconscious mind
(D) Defence
89. Who developed the free association method ?
(A) Rogers (B) Freud
(C) Blocher (D) Alice
90. Who composed the Yoga Sutras ?
(A) Swami Vivekananda (B) Swami Yogananda
(C) Maharshi Patanjali (D) Maharshi Mahesh
91. What is a confused person called ?
(A) Tester (B) Candidate
(C) Counsellee (D) Advisor
92. What is the act of filling the chest with breath called ?
(A) Pranayama (B) Rechaka
(C) Kumbhaka (D) Puraka

93. Which pollution affects concentration of attention ?
(A) Air (B) Density
(C) Crowd (D) Noise
94. By how many degrees Fahrenheit will the average air temperature at the Earth's surface increase by the year 2100 ?
(A) 2.5 (B) 5.5
(C) 3.5 (D) 4.5
95. What are most environmental problems like ?
(A) Natural (B) Accidental
(C) Man-made (D) Geographic
96. Which structure is called a flat structure ?
(A) Square (B) Rectangular
(C) Bureaucratic (D) Simple
97. What is called something that reinforces a desired activity ?
(A) Reinforcement (B) Inspiration
(C) Object (D) Customer
98. What is essential for effective goal achievement ?
(A) Recruitment (B) Planning
(C) Control (D) Organization
99. Who is happier according to Positive psychologists ?
(A) Woman (B) Man
(C) Both are equally happy. (D) Nothing can be said
100. Who seems to be more skilled at recognizing nonverbal cues ?
(A) Woman
(B) Man
(C) Both are equally happy.
(D) Nothing can be said